

Prof. dr hab. inż. Adam Czornik
Kandydat na funkcję Rektora Politechniki Śląskiej
w kadencji 2016-2020

Odpowiedzi na pytania NSZZ „Solidarność” w Politechnice Śląskiej

1. W 2011 r. przedłożony został ministrowi właściwemu ds. szkolnictwa wyższego projekt Ponadzakładowego Układu Zbiorowego Pracy (PUZP) dla pracowników szkolnictwa wyższego i negocjowany ze związkami zawodowymi. Jaki jest Pana pogląd na ideę wprowadzenia w uczelniach publicznych PUZP. W jakiej perspektywie czasowej winien być wprowadzony do realizacji.

Odpowiedź:

Jestem zwolennikiem wprowadzenia PUZO w szkolnictwie wyższym. Czas jego wprowadzenia zależy od negocjacji z Ministerstwem Nauki i Szkolnictwa wyższego.

2. Jakie należy podjąć działania na szczeblu ministerstwa, aby zmniejszyć liczbę przepisów, zarządzeń itp., które w istotny sposób krępują działalność dydaktyczną i naukową, a w wielu przypadkach podwyższają koszty tej działalności .

Odpowiedź:

Przede wszystkim należy znowelizować Ustawę-Prawo o Szkolnictwie wyższym dając jak najdalej idącą swobodę uczelniom.

3. Występowanie na zewnątrz i prezentowanie stanowiska uczelni przez Rektora – rozróżnianie między własną opinią, a stanowiskiem uczelni, wyrażonym przez jej statutowe organy i organizacje.

Odpowiedź:

Rektor występując na zewnątrz powinien reprezentować tylko i wyłącznie opinię społeczności akademickiej i w pełni respektować zalecenia jej gremiów kolegialnych, a przede wszystkim Senatu.

4. Kreowanie i przestrzeganie zasady współżycia społecznego w uczelni. Sposób prac Senatu. Stosunek do głosów krytycznych.

Odpowiedź:

W Uczelni powinna panować atmosfera sprzyjająca nieskrępowanemu przepływowi myśli i swobodnej dyskusji. Opinie krytyczne powinny być oceniane jedynie przez pryzmat ich merytorycznej wartości, a osoby je wygłaszające nie powinny spotykać z tego powodu żadne nieprzyjemności.

5. Uczelnia od dłuższego czasu uzyskuje dodatni wynik finansowy, czy wobec tego możliwym jest:

- powrót do mniejszego pensum dydaktycznego,
- zmniejszenie liczby studentów w grupach dydaktycznych,
- przywrócenie zasad rozliczania prac dyplomowych magisterskich,
- zmniejszenie liczby studentów na jednego pracownika prowadzącego prace dyplomowe inżynierskie kończące studia I stopnia (obecnie wynosi minimum 10),
- podniesienie stawek za godziny ponadwymiarowe.
- podniesienie przeliczników godzin za zajęcia dydaktyczne realizowane w soboty i niedziele.

Odpowiedź:

-Nie przewiduje ogólnego obniżenia pensum dydaktycznego. W swoim programie przedstawiłem jednak szeroki zakres możliwości obniżania pensum dla nauczycieli aktywnych naukowo, intensywnie współpracujących z przemysłem lub wykonujących duże projekty.

-Deklaruję likwidację dolnych limitów liczebności grup. Decyzje takie będzie podejmował dziekan uwzględniając specyfikę prowadzonych zajęć.

- Podniosę liczbę godzin za opiekę nad pracą magisterską do 12 godzin dydaktycznych.

-Dolny limit studentów przypadający na jednego pracownika prowadzącego prace dyplomowe inżynierskie zostanie zlikwidowany

-stawki za nadgodziny powinny być corocznie ustalane w drodze negocjacji m.in. ze związkami zawodowymi z uwzględnieniem sytuacji finansowej Uczelni.

-poniosę przeliczniki za zajęcia prowadzone w języku angielskim oraz za zajęcia prowadzone w soboty i niedziele.

6. Realizacja regulacji płacowych:

- dla wszystkich pracowników zatrudnionych w uczelni.

- utrzymywanie ustawowych relacji 1 (1,25) : 1 (1,25): 2 : 3 między średnimi wynagrodzeniami grup pracowników podczas całej kadencji władz uczelni.

- jawność nagród wszystkich pracowników uczelni.

Odpowiedź:

Deklaruję wypełnianie ustawowych zaleceń dotyczących proporcji płac pomiędzy poszczególnymi grupami pracowników. Jawność nagród wszystkich pracowników wydaje się być sprzeczna z istniejącymi przepisami.

7. Struktura organizacyjna Uczelni w kontekście interdyscyplinarności w badaniach i nauczaniu. Udział administracji w pozyskiwaniu środków zewnętrznych zapewniających rozwój.

Odpowiedź:

W tym kontekście widzę szczególną rolę CZP. CZP pośrednicząc w procedurze składania wniosku powinien gwarantować, że przejdzie on ocenę formalną i będzie dopuszczony do merytorycznej. Formalne elementy wniosku powinny być przygotowywane przez pracownika CZP przy ewentualnej konsultacji z kierownikiem.

CZP powinien również kojarzyć zespoły wielodyscyplinarne z pracowników różnych jednostek do realizacji projektów na etapie przygotowania i składania wniosku.

8. Zadania Uczelni wobec realizacji potrzeb regionalnych i krajowych w badaniach i kształceniu. Rozeznanie w potrzebach i problemach regionu.

Planuję reaktywację działalności Rady Społecznej, do której zaproszę przedstawicieli regionalnego biznesu i szerzej sektora społecznego i publicznego. Rada będzie opiniowała programy kształcenia, a jej zespoły we współpracy z przedstawicielami Wydziałów będą proponowały zmiany w programach lub tworzenie nowych kierunków.

9. Zarządzanie finansami w odniesieniu do Wydziałów i Jednostek Pozawydziałowych. Kryteria określenia (oceny) potrzeb finansowych Wydziałów i Jednostek Pozawydziałowych oraz reakcja na ich trudności finansowe. Realizacja rozliczeń międzywydziałowych.

Odpowiedź:

Zaproponuję sposób podziału dotacji dydaktycznej pomiędzy jednostki podstawowe, który będzie stymulował działania przyczyniające się do wzrostu dotacji dydaktycznej dla Uczelni. Podział dotacji dydaktycznej będzie kopią algorytmu ministerialnego z malejącą stałą przeniesienia. Będzie to wymagało wprowadzenia rozliczeń międzywydziałowych i zadbania

o jakość prowadzonych zajęć. Będzie to wymagało wprowadzenia, w uzgodnieniu z jednostkami podstawowymi, sposobu wzajemnych rozliczeń.

10. Wewnętrzne utrudnienia biurokratyczne w zakresie działalności naukowej i dydaktycznej.

Odpowiedź:

Ograniczenie biurokracji poprzez usprawnienie działania oraz delegowanie decyzji na możliwie niski szczebel (więcej zaufania do ludzi), uproszczenie przepisów wewnętrznych i struktury organizacyjnej. W tym celu należy przeprowadzić:

- przegląd zarządzeń i ich kodyfikację w wewnętrznych, spójnych i zwartych regulaminach,
- integrację platformy administracji i przejście na obsługę elektroniczną z użyciem podpisu elektronicznego lub jego surogatu,
- organizację „biura obsługi pracownika” na wzór „biura obsługi interesanta” w wielu urzędach: maksymalnie wiele operacji i decyzji podejmowanych w jednym miejscu i w jednym czasie zamiast peregrynacji od biura do biura,
- przegląd efektywności i możliwości wykorzystania zasobów i potencjału (również komercyjnego).

11. Zatrudnianie w uczelni nauczycieli akademickich na okresy krótszy niż rok oraz na czas określony oraz cykliczność przedłużania zatrudnienia.

Odpowiedź:

Chcę zagwarantować stabilność zatrudnienia. Umowy na czas określony powinny być wyjątkowe (okres próbny, zatrudnienie w projekcie).

12. Uprawnienia zatrudnionego ponad cztery lata, pracownika naukowo – dydaktycznego i naukowego do samodzielnego prowadzenia nauczania oraz wszelkich prac i projektów badawczych (Europejska Karta Naukowca).

Odpowiedź:

Tak jak zadeklarowałem w przesłanej ankiecie mam zamiar respektować wszystkie zapisy Europejskiej Karty Naukowca w szczególności zapis zawarty w pytaniu.

13. Stosunek do obowiązującego modelu awansu naukowego i dydaktycznego (wymagania formalne a możliwości realizacji).

Odpowiedź:

Zapewne chodzi o awans adiunkta z habilitacją na stanowisko profesora nadzwyczajnego i potem utrzymanie tego stanowiska (przedłużenie) i zdobycie tytułu profesora. W obu przypadkach wymagane jest bycie promotorem i wypromowanie odpowiedniej liczby doktorów z czym jest kłopot wobec dużej liczby ostatnio wypromowanych dr. hab. a małej liczby doktorantów. W tym kontekście warto zwrócić uwagę na promotorstwo pomocnicze i podwójne doktoraty, gdzie przy jednym przewodzie dorobek się zalicza dwóm promotorom

14. Czy wprowadzona zostanie zasada, że kryteria oceny okresowej pracowników i liczba wymaganych punktów będą ustalane z kilkuletnim wyprzedzeniem - np. po zakończeniu poprzedniej oceny?

Odpowiedź:

Kryteria oceny będą znane pracownikowi prze okresem, którego dotyczy ocena.

15. Waga dydaktyki w działalności uczelni oraz ocenie okresowej nauczycieli akademickich.

Odpowiedź:

Działalność dydaktyczna jest niedoceniana w obecnym systemie oceny. Zamierzam zwiększyć jej wagę oraz zaproponować różne kryteria oceny dla każdej z trzech ścieżek kariery akademickiej.

16. Udział przedstawicieli związków zawodowych w komisjach odwoławczych do spraw oceny okresowej pracowników.

Odpowiedź:

Deklaruję włączenie przedstawicieli związków zawodowych do komisjach odwoławczych do spraw oceny okresowej pracowników.

17. Dostosowanie zapisów statutu uczelni do interpretacji prawnych zawartych w piśmie DSW.INU.6031.48.201 6 Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 18 lutego 2016 r. oraz wynikających ze zmian w Kodeksie Pracy.

Odpowiedź:

Takie dostosowanie jest niezbędne i powinno nastąpić jak najszybciej.

18. Informowanie związków zawodowych o zamiarze rozwiązania stosunku pracy z nauczycielem akademickim, pracownikiem nie będącym nauczycielem akademickim, niezależnie od formy zatrudnienia.

Odpowiedź:

Informacja taka może być związkom przekazywana o ile tylko zainteresowany pracownik nie wyrazi sprzeciwu.

19. Jakie podejmowane będą działania mające na celu niedopuszczenie do spadku liczby studiujących?

Odpowiedź:

Obserwujemy ostatnio niepokojący spadek liczby przyjmowanych studentów, zwłaszcza rozpoczynających studia 1. stopnia oraz, również niepokojący, spadek efektywności studiów po pierwszym roku.

Uważam, że spadek liczby nowo przyjmowanych, mimo niżu demograficznego, da się zahamować jeżeli zmienimy zasady rekrutacji i ustalania limitów przyjęć. W szczególności chodzi o zatrzymanie na Politechnice kandydatów, którzy nie zostali zakwalifikowani w pierwszym naborze na wybrany kierunek, a mogliby, pod względem formalnym, być przyjęci na taki sam lub inny kierunek na innym Wydziale. Tacy kandydaci muszą czekać na drugi nabór, ale najczęściej wybierają w tej sytuacji inną uczelnię.

Zmiana zasad rekrutacji polega na tym, że kandydat, zapisując się na wybrany kierunek i wydział, mógł przy tym wskazać kilka innych kierunków na Politechnice w kolejności wg swoich preferencji. W ten sposób już w pierwszym naborze miałby bardzo dużą szansę na przyjęcie na któryś z nich i pozostania na Uczelni.

Limity przyjęć, wobec ograniczeń nałożonych przez przepisy, powinny być zwiększane na tych kierunkach gdzie mamy duży nadmiar kandydatów, co prowadzi do rezygnacji z wielu potencjalnie bardzo dobrych studentów, chcących studiować na wybranym kierunku i wydziale. Powinniśmy im to umożliwić dzieląc uczelnianą pulę między kierunki i wydziały w sposób promujący chętniej wybierane.

Obie zmiany powinny zahamować spadek i w dłuższym okresie spowodować wzrost liczby przyjmowanych studentów.

Drugą przyczyną spadku liczby studentów jest niska efektywność 1 roku studiów, która w znaczącej części wynika z faktu, że obecne wymagania (w postaci programów przedmiotów na pierwszych semestrach) przestały być dostosowane do poziomu przygotowania

kandydatów kończących naukę w szkole ponadgimnazjalnej wg, tzw. nowej podstawy programowej, która znacząco ograniczyła zakres fizyki ale też i matematyki. Sytuacja wygląda tak, że oczekujemy od studentów przygotowania w zakresie matematyki i fizyki, którego oni nie mają, nawet jeżeli zdali maturę z dobrymi ocenami.

W tym względzie proponuję zmianę sposobu nauczania przedmiotów matematyka i fizyka, który będzie uwzględniał fakt, że kandydaci przychodzą na studia z bardzo różnym faktycznym poziomem przygotowania. Proponuję, żeby w przypadku tych przedmiotów wprowadzić standardowe programy i poziomy wymagań końcowych (podobnie jak dla języka obcego). W szczególności kursy z matematyki i fizyki miałyby różne poziomy, których wymagania początkowe odpowiadałyby różnym stopniom przygotowania absolwentów szkół ponadgimnazjalnych. Kwalifikacja mogłaby się odbywać na podstawie ocen szkolnych/maturalnych lub wyniku testu przeprowadzonego już na uczelni. Kursy matematyki i fizyki na najniższym poziomie miałyby jeden program dla wszystkich kierunków. Kursy na poziomie wyższym też mogłyby mieć wspólny program lub najwyżej dwa, trzy warianty dostosowane do wyjątkowych wymagań pewnych kierunków.

Korzyści z takiego rozwiązania:

- umożliwienie studentom z niższym poziomem przygotowania rozpoczęcie studiów i szybkie uzupełnienie wiedzy
- prowadzenie wykładów (i może również ćwiczeń tablicowych) i laboratoriów w grupach międzywydziałowych na zasadach jak dla lektoratów

Jednocześnie proponuję wprowadzenie zmiennego limitu deficytu punktów ECTS, który umożliwi studentowi pierwszych semestrów nadrobienie zaległości wynikających z różnego poziomu szkół średnich, które ukończyli. Proponowane maksymalne deficyty po semestrach od 1 do 6 wynosiłyby 11, 15, 14, 10, 6, 0, odpowiednio.

20. W jakim zakresie i formie widzi Pan współpracę ze związkami zawodowymi działającymi w Uczelni, w tym respektowanie uprawnień reprezentatywności wynikających z przepisów prawa.

Odpowiedź:

Deklaruję zasięganie i uwzględnianie opinii związków zawodowych we wszystkich sprawach dotyczących pośrednio lub bezpośrednio pracowników Uczelni. Będę przywiązywał znacznie większą wagę do opinii reprezentatywnych związków zawodowych.

Ankieta kandydata do wybieralnych władz uczelni

Czy kandydat do wybieralnych władz uczelni, jest za:

- wprowadzeniem,
 - stosowaniem,
 - oraz będąc w odpowiednich okolicznościach reprezentowaniem stanowiska na zewnątrz uczelni,
- że:

Temat	Tak	Nie	Nie mam zdania
- podstawową formą zatrudnienia nauczycieli akademickich powinno być zatrudnianie na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony lub na podstawie mianowania. Takie zatrudnienie ze względu na sposób i zakres ochrony, najpełniej respektuje uzasadnione potrzeby pracownika i jest standardem prawa pracy, zgodnie z unijną dyrektywą z 28 czerwca 1999 r., Nr 99/70/WE i zwiększa stabilność zatrudnienia.	X		
- w przypadku zmiany stanowiska po uzyskaniu stopnia dr hab. forma zatrudnienia nie ulega zmianie.	X		
- nauczycieli akademickich zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, powinny obowiązywać ogólne zasady zatrudnienia, określone w Kodeksie Pracy. Dla tych nauczycieli akademickich, w szczególności młodych pracowników nauki, nie należy tworzyć odrębnych zasad zatrudnienia Takie stanowisko jest zgodne z Kodeksem Postępowania przy rekrutacji pracowników naukowych.	X		
- rektor mógłby rozwiązać za wypowiedzeniem stosunek pracy z nauczycielem akademickim w przypadku otrzymania przez nauczyciela akademickiego dwóch kolejnych ocen negatywnych, w odstępie co najmniej jednego roku.	X		
- roczny wymiar zajęć dydaktycznych dla pracowników naukowo-dydaktycznych powinien wynosić od 120 do 210 godzin dydaktycznych.	X		
- oceny wszystkich nauczycieli akademickich dokonuje się nie częściej niż raz na cztery lata lub na wniosek kierownika jednostki organizacyjnej, w której nauczyciel akademicki jest zatrudniony. Zachowując okres jednakowy dla wszystkich nauczycieli akademickich, nie dokonuje się dyskryminacji ze względu na zajmowane stanowisko oraz uznaje wszystkich naukowców za profesjonalistów.	X		
- powinna być ustawowo zagwarantowana możliwość zawierania ponadzakładowych układów zbiorowych pracy w szkolnictwie wyższym, pomiędzy właściwym ministrem a związkami	X		

zawodowymi.			
- poziom wynagrodzenie w szkolnictwie wyższym powinien być odnoszony do aktualnego średniego wynagrodzenia w kraju, a nie do umownej kwoty bazowej, w proporcjach wynagrodzeń: 3 (profesorowie): 2 (adiunkci): 1,25 (asystenci): 1,25 (inni pracownicy).	X		
- naliczanie ZFŚS powinno następować zgodnie z zapisami ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym.	X		
-			
- rzeczywiste wprowadzaniem zapisów Europejskiej Karty Naukowca i Kodeksu Postępowania przy rekrutacji pracowników naukowych, wymaga poważnych zmian prawa krajowego. Zalecenia Komisji Europejskiej zawarte w Karcie i Kodeksie wymagają aby prawo w zakresie szkolnictwa wyższego i nauki zapewniało:	X		
- porównywalne w skali międzynarodowej procedury,	X		
- uznanie wszystkich naukowców za profesjonalistów,	X		
- równe traktowania wszystkich naukowców,	X		
- elastyczność pracy,	X		
- stabilne warunki zatrudnienia,	X		
- atrakcyjne warunki finansowania i wynagradzania,	X		
- brak nadmiernych obowiązków związanych z nauczaniem, szczególnie na wczesnych etapach kariery,	X		
- uznanie za doświadczonych, naukowców o co najmniej czteroletnim stażu (definicja zawarta w Karcie Naukowca, dalej przytoczona).	X		
- za doświadczonego naukowca należy uznać naukowca o co najmniej czteroletnim stażu (w pełnym wymiarze czasowym) w dziedzinie badań naukowych, a także naukowca którzy posiada już stopień naukowy doktora, niezależnie od długości okresu, który poświęcił na zdobycie tego stopnia. Jest to zgodne z definicją zawartą w Karcie naukowca, powtórzoną za programem Kształtowanie Zasobów Ludzkich i Mobilności Europejskiego Obszaru Badawczego (Structuring the European Research Area Human Resources and Mobility Marie Curie Actions. Work Programme. EC, Edition September 2004, Page 42.).			
- Radzie Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego należy przywrócić demokratyczny wybór jako przedstawicieli całego środowiska akademickiego, w tym grupy doktorów. Obecny tryb wyłaniania RGNiSW stanowi pozory demokracji.	X		